

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W www.sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 20. maj 2010
Enhed: Internationalt samarbejde og retsstilling
Sagsbeh.: SUMHBR
Sags nr.: 0908622
Dok nr.: 217211

Folketingets Sundhedsudvalg har den 9. april 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 16 (Alm. del – L 130) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 16:

"Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget at, "normen for almindelig anerkendt faglig standard for sundhedsvæsenets faglige virksomhed" udvikles løbende i Patientombudets praksis. Denne standard er således ikke kendt ved lovens vedtagelse, hvorfor hverken de sagkyndige konsulenter eller Retslægerådet kan vide, hvad der er i overensstemmelse med standarden. Når der samtidig ikke ud fra lovtæksten eller forarbejderne gives anvisninger for, hvilke hensyn der skal indgå ved fastlæggelsen af standarden, vil det i praksis betyde, at Patientombudets medarbejdere selv skal skabe og udvikle retsgrundlaget for afgørelserne. På den baggrund bedes ministeren oplyse, om der i anden lovgivning findes andre eksempler på statslige styrelser, ombud eller lignende (i modsætning til en nævnskonstruktion), der har kompetence til at træffe afgørelse i konkrete klagesager og hvor det er styrelsen, ombudet eller lignende, der selv udvikler og fastlægger, hvad der er retsgrundlaget for sagernes bedømmelse."

Svar:

Retsgrundlaget for de afgørelser, Patientombudet skal træffe, fremgår af forslaget til § 1 i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, hvorefter Patientombudet behandler klager fra patienter over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed samt forhold omfattet af sundhedslovens kapitel 4-9 og afsnit IV.

Patientombudets vurdering af disse klager over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed ("forløbsklager") vil blive foretaget ud fra normen for almindeligt anerkendt faglig standard på helt samme måde, som Patientklagenævnet efter gældende ret vurderer, om en sundhedsperson har handlet i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard. Der er således ikke tale om, at Patientombudet starter på bar bund, idet man vil kunne tage afsæt i den vidtstrakte praksis for, hvad der antages at ligge under normen for almindelig anerkendt faglig standard for så vidt angår konkrete sundhedspersoners faglige virksomhed.

Normen for almindelig anerkendt faglig standard er imidlertid en dynamisk standard, der – både for så vidt angår enkelte sundhedspersoners sundhedsfaglige virksomhed og sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed (behandlingsforløbet) – udvikler sig i takt med udviklingen i de sundhedsfaglige standardprocedurer og standardmetoder for undersøgelser og behandling.

Indholdet af normen kan bl.a. fremgå af Sundhedsstyrelsens vejledninger m.v., men er i sagens natur ikke fuldt ud beskrevet i lovgivningen.

Patientklagenævnets vurdering foretages i fornødent omfang på baggrund af en udtalelse om vedkommende sag fra en eller flere sagkyndige konsulenter, der er sagkyndige inden for det pågældende sundhedsfaglige område, f.eks. ortopædkirurgi hvis klagen vedrører en ortopædkirurg, og som dermed har kendskab til de almindeligt anerkendte faglige standarder på vedkommende sundhedsfaglige område.

Patientombudets vurdering af, om der er grundlag for kritik af sundhedsvæsenet, vil ligesom Patientklagenævnets vurdering i individklagesager basere sig på en sundhedsfaglig vurdering, der indeholder et vist element af skøn. Patientombudet skal derfor i alle tilfælde sikre sig, at den fornødne sundhedsfaglige viden er til stede ved Patientombudets behandling af sagerne, og vil i den forbindelse i fornødent omfang foretage bedømmelsen på baggrund af sagkyndige konsulentes udtalelser. Patientombudet kan desuden til brug for sin vurdering indhente en udtalelse fra Sundhedsstyrelsen eller Retslægerådet.

Selv om Patientombudets afgørelser af forløbsklagesager indeholder et vist element af skøn, er der ikke tale om et frit skøn, idet afgørelsen skal basere sig på sundhedsfaglige vurderinger. Det er derfor ikke korrekt, som det forudsættes i spørgsmålet, at Patientombudet selv skal skabe retsgrundlaget for afgørelserne.

Med hensyn til eksempler på øvrige klagemuligheder svarende til den foreslåede klageadgang til Patientombudet over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed kan jeg oplyse, at klageadgangen over sundhedsvæsenets sundhedsfaglige virksomhed adskiller sig fra de klagemuligheder, der findes vedrørende offentlige myndigheders afgørelser om f.eks. tildeling af ydelser og tilskud, godkendelser, påbud og forbud m.v. Det skyldes, at klageadgangen vedrørende sundhedsfaglig virksomhed er en adgang til at få vurderet, om den faktiske forvaltningsvirksomhed (sundhedsydelsen), som er udøvet af sundhedsvæsenet, har været kritisabel. En klageadgang til en uafhængig myndighed over offentlige myndigheders faktiske forvaltningsvirksomhed er ikke sædvanlig efter gældende ret. Normalt kan klager over faktisk forvaltningsvirksomhed, f.eks. en kommunes udførelse af ældrepleje eller børnepasning, alene rettes til den myndighed, der har ansvaret for den pågældende serviceydelse. Mig bekendt findes der således ikke sammenlignelige klageorganer, der tager stilling til offentlige myndigheders faktiske forvaltningsvirksomhed.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Helle Borg Larsen